

Årsmelding 2021

DEN NORSKE KIRKE
Døves kirkeråd

Forsiden:

Linda Berntzen ble i 2021 tilsatt av Oslo bispedømmeråd som den første kvinnelige dødeprosten i Norges historie. Hun følger i fotsporene til konst. dødeprost Leif Hadland som tok over etter dødeprost Roar Bredvei som sa opp sin stilling i 2021. I 1895 ble Conrad Svendsen Norges første hovedprest for landets døde.

Foto: Ida Helene Benonisen/Vårt Land

Innhold

Innledning.....	5
Døvesamfunnet i 2021.....	5
Vårt arbeid mot audisme.....	6
Språkloven	6
Fellesmøtet 2021	7
Enhetlig ledelse	7
Fra Døvekirkenes fellesråd til Døves kirkeråd.....	8
Koronapandemien	8
Statistisk utvikling.....	9
Gudstjenestereformen	10
Trosopplæringen og barne- og ungdomsarbeidet	10
Trosopplæringen i døvemenighetene	10
Trosopplæringen nasjonalt	11
Ungdomstinget i Oslo bispedømme	11
Diakoni.....	11
Grønne menigheter	11
To prosjekter fullført i 2021	12
Tegnsorg.....	12
Barnas tegnspråklige møteplass.....	12
Tolkesituasjonen	12
Digitalisering.....	13
Prostebesøk 2021.....	14
Bemanningsplan.....	14

Økonomi.....	15
Byggene.....	16
Vurdering av framtidutsikter.....	16
Ny prost.....	16
Språkloven	16
Kirkepolitiske målsettinger	16
Menighetsdannelse Kristiansand.....	17
Fakta om Døvekirken.....	18
Norsk tegnspråk.....	18

Døvekirkens ledelse:

Konstituert prost Leif Hadland, leder av Døves kirkeråd (tidl. Døvekirkenes fellesråd) Ingrid Hoff Bodin og administrasjonsdirektør Camilla Rae Høiberg.

Innledning

Det er med glede vi presenterer Døvekirkens årsmelding for 2021.

Til tross for de utfordringer pandemien skapte, kan vi se tilbake på et aktivt år med betydelig aktivitet – ikke minst lokalt, rundt om i alle våre menigheter.

Døvekirken er “Den norske kirke på tegnspråk”. Dette er et viktig bidrag til å gjøre kirken nær og aktuell for flere, og dermed i enda større grad en reell folkekirke.

Takk til alle både internt og eksternt som har gjort dette mulig.

Vi vil særlig takke Kirkerådet og Oslo bispedømmeråd for konstruktiv samhandling i vårt felles engasjement for “en kirke som tegner”.

Takk til døves organisasjoner med Norges døveforbund i spissen, Språkrådet og andre offentlige og private instanser som vi har hatt gleden av å samarbeide med.

Og som trosfellesskap lar vi også vår takk gå til Den treenige Gud som har velsignet alt vårt arbeid.

Døvesamfunnet i 2021

Døvesamfunnet er fragmentert, da flere og flere unge voksne og yngre ikke har tilgang til døvesamfunnet. Dette fordi de enten ikke har vokst opp med kontakt med andre tegnspråklige i samme alder, eller går i sin nærscole (enkelte mottar et fjernundervisningstilbud i noen fag eller har opphold på 6 uker spredt utover skoleåret

på Statped's deltidstilbud). I 2020 og 2021 har denne situasjonen blitt verre da det meste av undervisningen for mange er blitt digital, og verktøyene som er tatt i bruk ikke er tilpasset døve og hørselshemmede på en god nok måte. Eldre døve og hørselshemmede opplever å bli satt i isolasjon på sitt lokale sykehjem uten et tegnspråklig tilbud, og under pandemien har dette forverret seg da disse ikke fikk besøk av tegnspråklige familiemedlemmer og venner. Dette kunne noen steder løses med vindusbesøk, som beskrevet i årsmeldingen for 2020. I 2021 har heldigvis samfunnet åpnet seg mer, og mange har satt pris på å kunne samles fysisk igjen. NAV tolketjeneste har et dårligere tilbud enn før pandemien begynte, og det har forverret seg i 2021.

Ifølge Språkstatus 2021, Språkrådets språkpolitiske tilstandsrapport, så er norsk tegnspråk "alvorlig presset av språkideologier, maktstrukturer i systemet og nærskoleprinsippet. Disse faktorene medvirker til fornorskning og patologisering av døve og hørselshemmede. Den tegnspråklige minoriteten har liten innvirkning på vitaliteten til sitt eget språk." (s. 19-20, oversatt fra nynorsk til bokmål). Vi har mange engasjerte mennesker som står på for døvesamfunnet og for norsk tegnspråk. Som står opp og tør å bruke viktige begreper som faktisk beskriver virkeligheten, blant annet språkdeprivasjon og audisme. Vi arbeidet med audisme i 2021 (se nedenfor for mer om dette), og vil jobbe videre med dette og andre utfordringer i vårt strategiarbeid (se Kirkepolitiske målsetninger).

Vårt arbeid mot audisme

I år har vi jobbet med temaet audisme. Audisme er kort sagt diskriminering på bakgrunn av hørselsstatus, og medfører at folk opplever seg diskriminert nettopp fordi de er døve og hørselshemmet. Dette kan skje på alle nivåer i samfunnet. Vi inviterte professor Joseph Murray til vår medarbeidersamling i april, der han gikk grundig gjennom temaet og vi ble bevisstgjort på hva vi kan gjøre. Dette viktige arbeidet vil vi fortsette med.

Språkloven

Språkloven ble vedtatt 8. april 2021, og legger grunnlaget for en offensiv norsk språkpolitikk som omfatter språkene den norske staten har ansvar for. Paragraf 7 tar for seg norsk tegnspråk som vårt nasjonale tegnspråk og at det er likeverdig med norsk som språk og kulturelt uttrykk. Alle offentlige sektorer skal sikre at norsk tegnspråk blir

vernet og fremmet i egen sektor, og dette gjelder også Døvekirken og Den norske kirke som folkekirken i Norge. Det offentlige skal ha støttende tiltak overfor norsk tegnspråk i tråd med andre lover, forskrifter og folkerettslige avtaler. Norske tegnspråkbrukere har rett til å lære, møte og bruke språket sitt. Dette er viktig for oss som har nettopp norsk tegnspråk som vårt menighetspråk.

Et hovedtiltak er tegnspråkutvalget som skal levere en NOU (Norsk offentlig utredning) juni 2023. Dette utvalget skal ha en bred gjennomgang og legge til rette for en god sektorovergripende språkpolitikk på tegnspråkfeltet. Vår administrasjonsdirektør Camilla R. Høiberg er medlem av utvalget. NOUen er også en anerkjennelse av de som opp gjennom historien har vært utsatt for språklig assimilering på samme måte som de samiske og kvenske minoritetene.

Skal et språk styrkes, må det synliggjøres og brukes. Det er dette også Døvekirken skal ta et ansvar for. Å følge opp Språklovens intensjon og virkefelt i døvekirkelig sammenheng blir da viktig i vårt nåværende strategiarbeid som vi begynte med i 2021.

Fellesmøtet 2021

Døvekirkenes Fellesmøte tok sted på Scandic Gardermoen 19.-21. november, og årets hovedtema var kirkepolitiske målsettinger for Døvekirken for en ny periode 2022-2025. Dette er tredje gang Døvekirken vedtar sine kirkepolitiske målsettinger. Døves kirkeråd har laget en plan for behandling av målsettingene med en bredest mulig behandling med god involvering fra hele Døvekirken. Det er viktig for oss at Den norske kirke sin visjon og strategi forankres i Døvekirken. Under fellesmøtet ble det satt av tid til gruppearbeid der delegatene kunne diskutere hvilke prioriteringer Døvekirken bør ha i neste periode. Fellesmøtet hadde også besøk av Samisk kirkeråd ved rådgiver Sigrid Karine Paulsen der hun tok opp samenes kamp for språklige rettigheter i kirke og samfunn. Det ble også tatt opp hvordan NOU-utvalget arbeider med Språkloven og sitt mandat ved administrasjonsdirektør Camilla Høiberg.

Enhetlig ledelse

Prosjektet med "enhetlig ledelse" ble satt i gang 1. desember 2020. 2021 var dermed det første hele året med ny organisasjonsstruktur. Døves kirkeråd tok initiativ til en mindre gjennomgang med tanke på å gjøre nødvendige justeringer. På bakgrunn av denne gjennomgangen vil det bli arbeidet mer med disse punktene:

- Etablere fast ledermøte som en del av den formelle organisasjonen

- Gjennomgå stillingsbeskrivelsene på hovedkontoret
- Arbeide videre for enhetlig økonomi for Døvekirken
- Styrke faglige bånd mellom administrasjonsdirektør og administrasjonsledere
- Arbeide videre for felles regler og felles oppfølging av alle ansatte
- Vurdere prest og prost sine dobbeltroller som både saksforbereder for og voterende medlem i rådene.
- Det har også vært flere møter med bispedømmeadministrasjonen for å sikre en felles fortolkning av samarbeidsavtalen.

Fra Døvekirkenes fellesråd til Døves kirkeråd

Da Døvekirken for noen år siden søkte om og fikk godkjent et prøveprosjekt med enhetlig organisering og ledelse, valgte Kirkerådet å utsette spørsmålet om nytt navn på det øverste folkevalgte organet. I desember 2021 vedtok imidlertid Kirkerådet i Den norske kirke det tidligere Døvekirkenes Fellesråd endrer navn til Døves kirkeråd under prøveordningen. Døves kirkeråd har et helhetlig ansvar for å bidra til videreutvikling av alle deler av Døvekirkenes virksomhet. Denne endringen er vesentlig for å videreutvikle Den norske kirkes tilbud på tegnspråk. Det dreier seg om kirkens forpliktelser overfor en språklig minoritet.

Koronapandemien

Pandemien har gjort noe med oss. Som enkeltmennesker, men også som kirke og menighet. Kanskje blir det aldri helt det samme igjen? I Døvekirken har vi forsøkt å sette fokus på både hvordan vi kan være kirke under pandemien, men også etterpå.

Fellesrådet har vedtatt at man ønsker en full gjennomgang av alt som har skjedd i koronatiden. Vi vil samle og arkivere så mange erfaringer som mulig. Dette kan bli til nytte på flere måter, men først og fremst til hjelp i arbeidet med å finne veien videre.

Vi vil åpent og ærlig evaluere oss selv. Hvordan møtte Døvekirken pandemien?

Hva gjorde vi rett og hva gjorde vi galt? Slik kan vi forhåpentligvis stå bedre rustet neste gang en unntakstilstand måtte komme.

Mange har hatt en bratt læringskurve på digitale verktøy. Mye har vært bra, og vi har nådd ut til mange flere enn det vi vanligvis gjør gjennom vår tradisjonelle virksomhet.

Men slike tilbud kan aldri erstatte de fysiske møtepunktene. Kirken er fellesskap, og det fellesskapet handler om å møtes – ansikt til ansikt og skulder ved skulder.

Statistisk utvikling

Pandemien har satt sine preg på statistikken. Vi ser på den ene siden en videre nedgang i antall fysiske gudstjenester, men på den andre siden voksende deltakelse digitalt. De fleste menighetene begynner nå å bli rutinerte i bruken av digitale medier. For de ulike menighetene har antallet deltakere på gudstjenester de siste årene vært som vist i tabellen under (antall 100 deltakere, fysisk og digitalt – 2019 mangler for flere menigheter). Vi ser at enkelte menigheter har et tydelig fall i deltakelse, mens andre har en sterk økning med digitale deltakere.

	2017	2018	2019	2020	2021
Tromsø	17	12	16	9	8
<i>digitalt</i>				6	
Trondheim	9	6	7	5	5
<i>digitalt</i>				80	98
Ålesund	4	4	4	2	1
<i>digitalt</i>				8	6
Bergen	10	17	19	7	11
<i>digitalt</i>					5
Stavanger	12	10	9	8	<1
<i>digitalt</i>					5
Kristiansand		5	7	2	1
<i>digitalt</i>					2
Sandefjord	5	4	16	5	2
<i>digitalt</i>					6
Oslo og omegn	6	13	18	654*	10
<i>digitalt</i>					290
Signo	12	16	15	7	8

Tabell: antall (i 100) gudstjenestedeltakere for hver menighet i 2021. I kursiv står antallet (i 100) digitale deltakere. (*: for 2020 har vi kun det samlede antallet fysiske og digitale deltakere for Oslo og omegn).

Vi ser ellers en stabil utvikling i de kirkelige handlingene dåp, konfirmasjon og begravelse. I 2021 hadde vi 16 døpte, mot 19 i 2020. Vi hadde 9 konfirmanter i både 2021 og 2020. Det ble bisatt 17 personer i 2021, i 2020 ble 15 bisatt. I 2021 var det færre som valgte å gifte seg i Døvekirken. Mens vi har hatt 5, 9 og 4 vielser i henholdsvis 2017, 2018 og 2019, hadde vi i 2020 6 vielser, og i 2021 kun 2 vielser. Dette er ikke

overraskende da 2021 har vært et år med sterke begrensninger på hvor mange som kan samles av smittevernhensyn. Til tross for naturlige forklaringer for nedgangen, så er tallene og gjenåpningen av samfunnet en god grunn til å invitere til bryllup, dåp og begravelse i Døvekirken, eller for at døveprester reiser ut og vier, døper og begraver folk i nærkirken deres. Som medlem av Døvekirken mister man ikke medlemskapet eller tilhørigheten til den lokale menigheten.

Gudstjenestereformen

Arbeidet med gudstjenestereformen i Døvekirken begynte i 2013, og vil vare til 2023. Noe av arbeidet er blitt forsinket på grunn av koronasituasjonen, men vi har som mål å komme i havn med vår Bønne-, salme- og poesibok i løpet av vinteren 2022/2023. Vi har da forberedt hvilke tekster som skal være med i boka samt oversettelsesarbeidet av disse i 2021. Vi har også jobbet med bibeloversettelse av tekstene til kirkelige handlinger. Utfordringene har vært flere. En er at arbeidet med tegnspråktekster ikke er så lett over digitale plattformer, og vi da har avventet muligheten til å ha fysiske møter for å diskutere tegnspråket i 3D. En annen er finansiering av dette arbeidet, da det ikke følger med midler til dette arbeidet i vårt driftstilskudd fra Kirkerådet. Vi vil jobbe videre med å skaffe eksterne midler, slik at vi kan fortsette med vårt bibeloversettelsesarbeid i samarbeid med Bibelselskapet.

Trosopplæringen og barne- og ungdomsarbeidet

Trosopplæringen i døvemenighetene

Koronasituasjonen har også gjort arbeidet lokalt med trosopplæring utfordrende. Et av utfordringene vi møtte er knyttet til at våre barn bor i flere kommuner, og flere steder sa kommuneoverlegen nei til at vi kunne gjennomføre tiltak da dette medførte kryssing av kommunegrenser. Vi opplever dette som en streng fortolkning av reglene i forhold til at våre barn og ungdommer har en dobbel sårbarhet i sin alder samt i at de er døve og hørselshemmede. Det siste medfører at de har utfordringer nok gjennom digital hjemmeskole med å få med seg hva som skjer, samt sosiale begrensninger utenom skoletid. Behovet var stort for å samles fysisk, og selv om vi kunne tilby våre arrangementer digitalt opplevdes dette som demotiverende for barna og ungdommene. Da ville de heller vente til vi kunne samles fysisk.

Trosopplæringen nasjonalt

Vår årlige konfirmantleir i begynnelsen av februar ble utsatt til juli grunnet smittevernsituasjonen. Leiren ble gjennomført i Trondheim. I år hadde vi 7 deltagere fra hele landet. Det ble også gjennomført en landsdekkende leir for åtte ungdommer i alderen 13-17 år på Mjøsgløtt, Brumunddal. Det ble forsøkt gjennomført en MILK-helg i oktober i Stavanger, men denne ble dessverre avlyst grunnet ingen påmeldte.

Ellers så har vi gjennomført en digital påskevandring i sosiale medier der trosopplæringsansatte i alle menighetene bidro med sin del gjennom hele påsken. Oslo hadde også laget en påskefortelling for barnehagebarn. Bergen og Sandefjord la ut påskeverkstedsaktiviteter. I jula hadde Oslo regien på en julekalender på tegnspråk der ansatte i hele Døvekirken bidro.

Ungdomstinget i Oslo bispedømme

Vi hadde to flotte ungdomsrepresentanter fra Døvekirken med på Ungdomstinget i Oslo bispedømme i august etter flere år uten noe representasjon fra våre ungdommer, og det var gledelig. Vi vil jobbe videre med å styre ungdomsdemokratiet i vår organisasjon ytterligere.

Diakoni

Døves kirkeråd har vedtatt at diakoni skal være et særlig satsingsområde for hele Døvekirken. Det handler om å sette søkelys på kirken som et tjenende fellesskap. Foreløpig lider denne viktige tjenesten under stor mangel på ansatte. Vi har bare en diakonstilling i hele Døvekirken, og det er sterkt ønskelig med noen flere slike stillinger rundt om i landet. Det arbeides med å konkretisere en diakonal strategi for vår tid tilpasset behovene blant døve og hørselshemmede i alle aldersgrupper.

Grønne menigheter

Døvekirken er i gang med å satse på Grønn kirke og diakon Kine Mariel Plapp (grønn prostikontakt) har en plan og et ønske om at alle menighetene i Døvekirken skal bli grønne menigheter. Å være grønn menighet betyr at vi har et ekstra fokus på å tilrettelegge for en mer miljøvennlig og bærekraftig livsstil i menighetene. For eksempel kan det være å tilrettelegge for sykkelparkering utenfor kirken, velge fair trade kaffe og ha fokus på vern av skaperverket i gudstjenester og andakter. Hver menighet setter

sammen mål som de ønsker å oppnå i løpet av året. Så håper vi at summen av dette får gode ringvirkninger videre.

To prosjekter fullført i 2021

I 2021 har vi fullført to prosjekter vi fikk tildelt av Stiftelsen Dam gjennom vår søkerorganisasjon Norges Døveforbund:

Tegnsorg

I prosjektet «Sorg? Ikke sykdom!» har vi jobbet med sorgarbeid, spesielt knyttet opp mot brå død. Vi gjennomførte et sorggruppeopplegg i Sandefjord, og de verdifulle erfaringene vi fikk der har vi tatt med oss videre. Vi har også i prosjektet laget en nettside der tegnspråklige kan finne informasjon om sorg generelt, informasjon til ledere av sorggrupper samt mange andre temaer som å planlegge gravferd. Alt foreligger for første gang på norsk tegnspråk, og finnes på nettstedet www.tegnsorg.no.

Barnas tegnspråklige møteplass

Barnas tegnspråklige møteplass er en møteplass for døve, hørselshemmede og tegnspråklige barn sammen med sine foreldre kan samles om ulike aktiviteter samt møte forskjellige aktører i døvesamfunnet. Vårt utgangspunkt er at møteplassene skal skje på barnas premisser. Vi ser at barn trenger å møte andre barn for å bli trygge på språket sitt. De trenger også andre læringsarenaer og uformell læring. I prosjektet har vi prøvd ut opplegget i Trondheim og Kristiansand, og vi ville også sette i gang i Sandefjord og Bergen. Av ulike grunner kunne disse ikke gjennomføres. Prosjektet er i samarbeid med Norges Døveforbund og Norges Døveforbund Ungdom. Resultatet av prosjektet blir lagt ut på www.btegnm.no i slutten av mars 2022. Der vil det finnes opplegg for ulike typer samlinger, forslag til ulike temaer og aktuelle samarbeidspartnere lokalt samt mye mer.

Tolkesituasjonen

NAV tolketjeneste har gitt beskjed om at de ikke dekker stemmetolking for døveprester under gudstjenester og kirkelige handlinger. NAV viser til tegnspråkhandlingsplanen vår om at norsk tegnspråk er vårt muntlige arbeidsspråk. Et eksempel fra vår virkelighet blir da at når en av våre døveprester har gudstjenester ute i distriktet i en lokalkirke

sammen med en lokal prest der de veksler de liturgiske leddene seg imellom gjennom høymessen, så dekker de ikke utgiftene til tolkene. Vi får heller ikke dekket stemmetolking av gudstjenestene i våre egne kirker. Vi har da i 2021 betalt NAV tolketjeneste kr 12 520,40 i 2021 som omfatter reise, opphold og lønn for tolkene. Vi er ikke enig med NAV tolketjeneste sin vurdering, og vil prioritere denne som kampsak i 2022.

Digitalisering

I 2021 ble en arbeidsgruppe for Døvekirken digitale strategi etablert. Den består av Jessica Rohde (leder, Sandefjord), Marianne R. Kolvik (Oslo), Dmitry Katsnelson (Døves kirkeråd), Arne Lundqvist (Tromsø) og Lisa Lind (Oslo). Arbeidsgruppen har utarbeidet en arbeidsbeskrivelse for en stilling som kan ta et helhetlig ansvar for Døvekirken IT-strategi, sosiale medier samt være en ressursperson for ansatte og frivillige i tekniske spørsmål.

Pandemien har gjort det nødvendig å kunne møtes digitalt, men flere menigheter sliter fremdeles med dette i utgangen av 2021. Flere av menighetsrådenes medlemmer har behov for opplæring i bruk av Teams, Zoom og andre digitale møteverktøy.

Døvekirken nettsider har ikke vært oppdatert og oppfrisket i takt med resten av kirkens nettsider og fremstår nå som utdaterte. Samtidig har Døvekirken særlige krav til utformingen og innholdet slik at de er universelt tilgjengelige også for døve og hørselshemmede som ikke har et sterkt norsk skriftspråk.

Innsatsen til menighetene på sosiale medier imponerende. Flere menigheter publiserer jevnlig engasjerende saker med sterke bilder, tekst og en klar visuell grafisk profil. Dette arbeidet kan kartlegges og dokumenteres slik at dette kan komme alle menighetene til gode.

Samtidig som innsatsen i noen digitale kanaler er god, mangler det en helhet i Døvekirken kommunikasjonsarbeid. Døves Blad har de senere årene gjennomgått en visuell oppdatering og en dreining av innholdet fra å ha felles, overordnede saker til å ha to-tre utgaver årlig der hver menighet får noen sider hver de kan bruke til å publisere eget innhold. Veien videre for Døves Blad kan sees i sammenheng med innholdet som publiseres på andre digitale flater.

I 2022 vil det arbeides med å nedsette en redaksjonskomité som kan ha det overordnede ansvaret for Døvekirken digitale og fysiske medier. Døvekirken sosiale medier vil kartlegges, og det skal gjennomføres en markedsundersøkelse for å forstå hva slags behov ansatte, frivillige og medlemmer har. Marius Berge Eide har blitt engasjert frem til 30. juni 2022 for å gjennomføre dette arbeidet.

Prostebesøk 2021

Det ble gjennomført en dags prostebesøk til 7 av 8 menigheter høsten 2021. For å unngå en uheldig dobbeltrolle, valgte fung. prost å utsette besøket til Stavanger til ny prost er på plass. Det var både stabsmøte og menighetsrådsmøte alle steder.

De viktigste temaene var enhetlig ledelse, koronasituasjonen, digital satsing og diakonale utfordringer.

Bemanningsplan

Døveprostiet og Døves kirkeråd skiller seg tydelig fra andre prosti og fellesråd. Begge er landsdekkende og har oppgaver som ellers ivaretas av andre, slik som f.eks. bispedømmene, kirkerådet, IKO eller Bibelselskapet. Døvekirken skal sikre tjenesten i døvemenighetene, men også være i stand til å ivareta nasjonale oppgaver, slik som utvikling og oversettelse av liturgier, bibeltekster og undervisnings- og annet materiell på et høyt faglig nivå.

Dette gjenspeiles i stillingenes innhold og kravene til dem. Tjenesten i Døvekirken er en spesialisttjeneste som krever spesialkompetanse som i hovedsak må opparbeides i tjenesten. Medarbeidere som tilsettes uten tegnspråklig- og døvekulturfaglig kompetanse tilbys etterutdanning, ofte over flere år. Døve og tegnspråklige med døvekulturfaglig realkompetanse tilbys kirkefaglig videreutdanning, noe som også kan ta flere år.

I 2013 ble det startet et arbeid for å få antallet stillinger i Døvekirken til å samsvare med tildelingen til Døves kirkeråd. Planen innebar en reduksjon fra 17 stillinger i 2012 til 15 stillinger i 2015 utenom trosopplærere. Planen tok hensyn til Døvekirken kirkepolitiske målsettinger som hadde et mål om å ha åtte døvemenigheter innen 2019. Stillinger ble flyttet, og i perioder holdt vakant. Det ble redusert antallet daglige ledere, slik at ressurser ble frigjort til å få flere medliturgstillinger.

I 2021 var det i Døves kirkeråd til sammen 8,7 årsverk, og i Døveprostiet 19,2 årsverk. Det var en vakanse på 1,45 årsverk i Døves kirkeråd og 2,2 årsverk i prostiet innenfor

bemanningsplanen. Vakanser har blitt dekket opp med vikarbruk og engasjement av frivillige. Det ble budsjettert med 15 årsverk i Døveprostiet, samt 5,5 årsverk innen trosopplæring av Oslo bispedømmeråd. Dette var 1,7 prestestillinger og 0,3 trosopplærerstilling lavere enn berammet på bispedømmeplan grunnet vakanse i Døvekirken.

I tillegg har Den norske kirke den diakonale Stiftelsen Signo som med sine 1.243 ansatte fordelt på 835 årsverk (2020) betjener døve og hørselshemmede gjennom syv virksomheter i Oslo, Bergen og Sandefjord. Døvepresten i Signo er knyttet til Døvekirken.

I tabellen under viser vi hvordan våre 27,9 årsverk er fordelt på de ulike menighetene, Signo, og på det landsdekkende hovedkontoret. Vi viser også fordelingen av våre 4372 registrerte medlemmer her, samt hvor mange døve/tegnspråklige samt nettverk av disse som Døvekirken betjener.

	Årsverk	Prosti	Døves kirkeråd	Ant. medl.	Døve som betjenes	Samlet antall
Tromsø	1,25	1	0,25	75	250	1 250
Trondheim	3,85	2	1,85	247	452	2 260
Ålesund	0,8	0,8		220	250	1 250
Bergen	3,75	2,5	1,25	390	700	3 500
Stavanger	2,8	2	0,8	208	340	1 700
Kristiansand	1,1	1,1			180	900
Sandefjord	1,8	1,5	0,3	384	600	3 000
Oslo	6,5	4	2,5	951	1600	8 000
Hovedkontoret	5,05	3,3	1,75			
Samlet	27,9			2476	>4372	>21 860

Tabell: oversikt over antall årsverk hver menighet har rapportert, samt hvor mange registrerte medlemmer, hvor mange kristne døve/tegnspråklige, og venner og nettverk av disse som betjenes av den enkelte menigheten.

Økonomi

Årsregnskap 2021 for Døvekirkenes fellesråd viser et merforbruk på kr. 854.295. Det viser seg at fellesrådet har en god kontroll på utgifter, men ikke tilsvarende på inntekter som ble mindre enn budsjett.

Årsregnskap 2021 for Døveprostiet viser et mindreforbruk på kr. 2.069.903. Hovedårsak til mindreforbruket er vakanser og mindre reisevirksomhet i 2021 på grunn av pandemien.

Byggene

Vi har seks kirkebygg som ligger i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, Tromsø og Sandefjord. I Ålesund har vi et samarbeid med Volsdalen kirke og benytter den som vårt faste gudstjenestested samt har menighetskontor i menighetshuset ved siden av. I Kristiansand har vi en avtale om bruk av Oddernes menighetshus til gudstjenester samt kontorlokaler på Lund kirkekontor.

I motsetning til vanlig fellesråd har Døves Kirkeråd ingen kommune i ryggen som kan bistå når det gjelder kirkebygg. Flere av døvekirkene begynner å bli eldre, og har da et større behov for vedlikehold. Spesielt portnerboligen tilhørende Døves menighet Bergen er i veldig dårlig stand. Det ble gjennomført en tilstandsanalyse. Boligen har status som bevaringsverdig, men det undersøkes om boligen kan likevel rives. Døvekirken i Bergen har oppgradert brannalarm og brannsikkerhet. Døvekirken i Trondheim har slitt med varmetap og utilsiktede luftlekkasjer. Det ble gjennomført en termografiundersøkelse, og det blir satt opp forslag til tiltak. Kirkeklokketårnet til Døvekirken i Oslo er i dårlig stand. Det bærer tydelig preg av slitasje og råte på tak.

I 2022 bør det tas en felles kartlegging og vurdering av visuell brannvarsling og brannsikkerhet i døvekirkene og menighetskontorene, spesielt i Ålesund, Stavanger og Oslo.

Vurdering av framtidsutsikter

Ny prost

15. april sluttet Roar Bredvei som prost i Døvekirken etter mange år i denne stillingen. Oslo bispedømmeråd ansatte i september Linda Berntzen som ny prost. Hun skal tiltre i mai 2022 etter endt barselpermisjon. I mellomtiden fungerer Leif Hadland i stillingen.

Språkloven

Vi vil følge opp Språklovens intensjon og virkefelt i døvekirkelig sammenheng. Språkloven blir viktig for vårt kirketegnspråklige arbeid, og dette skal vi ha som et av fokusområdene i vårt nåværende strategiarbeid som vi begynte med i 2021. Målet er at vi konkretiserer hvordan vi tenker Språkloven skal følges opp i våre reviderte kirkepolitiske målsetninger og vårt kirkefaglige arbeid.

Kirkepolitiske målsettinger

Våre kirkepolitiske målsettinger er fra 2009, og gjeldende tiltaksplan knyttet til målsettingene er fra 2015-2019. Vi har på Døvekirkenes Fellesmøte 2021 i november påbegynt arbeidet med å revidere målsettingene og lage en ny tiltaksplan for 2022-

2025. Da kunne vi tenke høyt og debattere åpent. Mye har endret seg siden forrige runde i 2014. Kirken er en folkekirke, og ikke statskirke. Kirkeloven er erstattet med en tros- og livssynslov. Vi har også fått Språkloven. Dette medfører at vi må finne løsninger selv der vi før hadde gått til staten. Vi må da utfordre Kirkemøtet, Kirkerådet, Oslo bispedømmeråd og Bispemøtet på våre kirkepolitiske krav. Vi vil da konkretisere og konkludere målsetningene og tiltakene på Døvekirkenes Fellesmøte i Tromsø april 2022.

Menighetsdannelse Kristiansand

I 2019 valgte man eget menighetsråd i Kristiansand. Man har også gradvis bygget opp en egen liten stab. Det eneste som gjenstår er at Kirkerådet skal gjøre det endelige vedtaket om å dele Døves menighet Stavanger opp slik at Kristiansand blir en fullt ut selvstendig menighet.

Fakta om Døvekirken

Døvekirken er Den norske kirkes landsdekkende tilbud for døve, hørselshemmede og døvblinde og tegnspråklige. Gudstjenestene og det kirkelige livet foregår på norsk tegnspråk. Det finnes i dag syv døvemenigheter i Oslo, Stavanger, Trondheim, Bergen, Ålesund, Tromsø og Sandefjord, samt et menighetsutvalg i Kristiansand. Disse er representert i Døves kirkeråd, tidligere Døvekirkenes fellesråd.

De åtte døvekirkene betjener 5.400 døve og hørselshemmede, og deres nettverk. Til sammen utgjør dette ca. 27.000 som daglig bruker norsk tegnspråk i Norge. Av disse er i underkant av 22.000 medlemmer i Den norske kirke. Vi har seks kirkebygg som ligger i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, Tromsø og Sandefjord. I Ålesund har vi et samarbeid med Volsdalen kirke og benytter den som vårt faste gudstjenestested samt har menighetskontor i menighetshuset ved siden av. I Kristiansand har vi en avtale om bruk av Oddernes menighetshus til gudstjenester samt kontorlokaler på Lund kirkekontor.

Norsk tegnspråk

Norsk tegnspråk er det nasjonale tegnspråket i Norge (Prop. 108 L (2019-2020)). Det er et visuelt-gestuet språk med bevegelser i hender, armer, kropp og ansikt. Setningsoppbyggingen er ikke som i norsk, men kan for eksempel sammenlignes med mandarin. Det er to hoveddialekter med opphav i Trondheim og Oslo. Norsk tegnspråk er et av de største og eldste minoritetsspråkene i Norge (Vonen 2020).